

Krajská prokuratúra Košice

Mojmírova č. 5, 041 62 Košice

Kd 89/13-9

Košice 29.05.2013

MESTO KOŠICE	
Daňo dňa:	- 7 - 06 - 2013
Prílohy:	č. sp.: 13/16029
Ev. č. 13/03630	Typ.: RYTOČKOVÁ

Mesto Košice
Trieda SNP 48/A
Košice

Vec : Protest prokurátora podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Košice č. 10 O ochrane mokradí na území mesta Košice

Podľa § 22 ods. 1 písm. a) bod 2 v nadváznosti na § 25 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o prokuratúre") podávam

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu č. 10 O ochrane mokradí na území mesta Košice,

lebo

uvedeným všeobecne záväzným nariadením bolo porušené ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o obecnom zriadení") a navrhujem protestom prokurátora napadnuté všeobecne záväzné nariadenie **zrušiť ako nezákonné**.

V zmysle § 25 ods. 2 zákona o prokuratúre je orgán verejnej správy povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

V zmysle § 25 ods. 3 zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákoný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradíť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V zmysle § 250zfa ods. 1 OSP ak obec nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor

vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom.

O dôvodnenie:

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach na XIX. zasadnutí uznesením č. 172 zo dňa 17. decembra 1992 s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákon č. 401/1990 Zb. o meste Košice a § 9 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí prijalo Všeobecne záväzné nariadenie č. 10 O ochrane mokradí na území mesta Košice (ďalej aj „VZN“). Nariadenie nadobudlo účinnosť dňa 08. 02. 1993.

Účelom nariadenia v zmysle § 2 VZN je vytvorenie rámca pravidiel pre ochranu mokradí, konkrétnie mokradných lokalít špecifikovaných v § 6 ods. 1 VZN, a to periodickej mokrade „Jazierko na Hlinisku“ nad Popradskou cestou a trvalej mokrade „Štrkovisko Krásna nad Hornádom“. Za účelom ochrany mokradí VZN vymedzuje činnosti, ktorých výkon je na mokradiach zakázaný (§ 3 VZN) alebo obmedzený (§ 4 VZN). Porušenie VZN je sankcionovateľné uložením pokuty právnickej osobe primátorom mesta (§ 8 VZN), právnickej osobe alebo fyzickej osobe v priestupkovom konaní starostom mestskej časti (§ 9 VZN), resp. fyzickej osobe v blokovom konaní mestskou políciou (§ 10 VZN).

Z napadnutého nariadenia mesta nie je zrejmé, či toto bolo prijaté pri výkone samosprávnej činnosti alebo pri prenesenom výkone štátnej správy. V záhlaví VZN odkazuje jednak na ustanovenie § 3 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len zákon o obecnom zriadení), vymedzujúce oblasti samosprávnej pôsobnosti obce a na ustanovenie § 9 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí, ktoré však obec nesplnomocňuje na prijatie VZN, ktoré by ustanovovalo podrobnosti ochrany životného prostredia, jeho jednotlivých zložiek, druhov organizmov alebo konkrétnych ekosystémov.

Podľa § 4 ods. 1, ods. 3 písm. h/ zákona o obecnom zriadení obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Obec pri výkone samosprávnych funkcií najmä utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení na plnenie úloh samosprávy obce, alebo ak to stanovuje zákon, obec vydá pre územie obce všeobecne záväzné nariadenie. Nariadenie nesmie odporovať ústave ani zákonom. Vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy (ustanovenie § 5 zákona o obecnom zriadení), môže vydať nariadenie len na základe splnomocnenia zákona a v jeho medziach, takéto nariadenie nesmie odporovať ani inému všeobecne

záväznému právnemu predpisu (ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení).

Všeobecne záväzné nariadenie č. 10 O ochrane mokradí na území mesta Košice nie je v súlade s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.

Základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny vychádzajú z čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky a zo zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Účelom tohto zákona je vymedzenie základných pojmov a ustanovenie základných zásad ochrany životného prostredia a povinností právnických a fyzických osôb pri ochrane a zlepšovaní stavu životného prostredia a pri využívaní prírodných zdrojov; vychádza pritom z princípu trvalo udržateľného rozvoja.

Orgány štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia stanovuje zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ustanovenia § 1 sú orgánmi štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, obvodné úrady životného prostredia v sídle kraja, obvodné úrady životného prostredia, Slovenská inšpekcia životného prostredia. Štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vykonávajú obce v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.

Osobitnými predpismi stanovujúcimi rozsah pôsobnosti obce na úseku tvorby, ochrany a starostlivosti o životné prostredie sú :

- zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),
- zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Legislatívny rámec ochrany mokradí ako súčasti ochrany prírody a krajiny vymedzuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon), ktorého účelom je upraviť pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom prispiet' k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

V zmysle § 2 ods. 2 písm. g/ zákona je mokraďou územie s močiarmi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá

voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami. Na ochranu biotopov, medzi ktoré sa zaraďujú aj mokrade sa vzťahujú jednak ustanovenia tohto zákona o základných právach a povinnostach pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny a ustanovenia konkretizujúce ochranu biotopov.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 1 zákona štátnej správu vo veciach ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona vykonáva

- a) ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny,
- b) Slovenská inšpekcia životného prostredia
- c) krajský úrad životného prostredia,
- d) obvodný úrad životného prostredia,
- e) obec.

V zmysle § 69 ods. 1 zákona obec

- a) vykonáva v prvom stupni štátnej správu vo veciach ochrany drevín v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- b) môže uložiť vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku, na ktorom drevina rastie, vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní podľa § 47 ods. 2,
- c) dáva vyjadrenie podľa § 9 ods. 1 písm. I),
- d) dáva súhlas podľa § 13 ods. 2 písm. a) a § 47 ods. 3,
- e) prijíma oznámenia podľa § 47 ods. 6 a 7,
- f) koná podľa § 47 ods. 7,
- g) vyznačuje dreviny určené na výrub podľa § 47 ods. 8,
- h) v súhlase na výrub drevín ukladá vykonanie primeranej náhradnej výsadby, starostlivosti o ňu alebo zaplatenie finančnej náhrady podľa § 48 ods. 1,
- i) obstaráva a schvaluje dokument miestneho územného systému ekologickej stability a dokument starostlivosti o dreviny,
- j) vykonáva štátny dozor vo veciach, v ktorých vykonáva štátnu správu v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- k) plní ďalšie úlohy podľa § 47, § 48 ods. 3 a § 59.

V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia obec môže vydať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým ustanoví podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene.

Zákon o obecnom zriadení v ustanovení § 6 ods. 1, ods. 2 umožňuje vydávať všeobecne záväzné nariadenia len na plnenie úloh samosprávy obce alebo vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Vymedzenie chránených mokradných ekosystémov a stanovenie pravidiel pre ich ochranu nie je plnením úlohy samosprávy mesta. Ide o rozhodovanie vo veciach špecializovanej štátnej správy – štátnej správy vo veciach tvorby a ochrany životného prostredia. Obec je v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia § 64 ods. 1 písm. e/ zákona takýmto orgánom avšak len v rozsahu rozhodovacej právomoci uvedenej v § 69 ods. 1, ods. 2 zákona. Žiadne ustanovenie zákona nesplnomocňuje obec na prijatie VZN, ktorým by ustanovilo podrobnosti o ochrane biotopov mokradí na území obce.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného skutkového a právneho stavu mesto Košice priatím všeobecne záväzného nariadenia č. 10 o ochrane mokradí na území mesta Košice prekročilo medze svojej normotvornej právomoci a zasiahlo do kompetencií špecializovanej štátnej správy v oblasti, ktorú mesto nemá zverenú. V danej veci nejde o vec územnej samosprávy, ale o vec špecializovanej štátnej správy na úseku tvorby, ochrany a starostlivosti o životné prostredie, pričom túto oblasť reguluje vyššie uvedená právne úprava, ktorá mestu zveruje na tomto úseku kompetenciu len na úseku ochrany drevín.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno konštatovať, že Všeobecne záväzným nariadením mesta č. 10 O ochrane mokradí na území mesta Košice nie je v súlade s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, a preto navrhujem protestom napadnuté všeobecne záväzné nariadenie ako nezákonné zrušiť.

Kundrátová
Mgr. Mária Kundrátová
prokurátorka

